

Advocaten hekelen beeldvorming over claimcultuur: ‘De winsten zijn vaak drie keer zo hoog als de schadeclaims’

Krijgt Nederland te maken met een Amerikaanse ‘claimcultuur’ nu het mogelijk is om zogeheten collectieve acties aan te spannen? De Vereniging Massaschade Advocaten vindt van niet. ‘Het begint altijd bij een fout.’

Maarten Albers 7 november 2023, 05:00

In het Groningse Loppersum wordt een dak gerepareerd dat is beschadigd door de aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Beeld ANP

Kom bij advocaat Koen Rutten niet aan met de observatie dat het de laatste jaren schadeclaims regent tegen grote bedrijven en de

overheid. ‘De afgelopen vier jaar zijn 85 zaken aanhangig gemaakt, waarvan bij een kleine 20 massaschade wordt geclaimd. De rest gaat bijvoorbeeld over auteursrecht of arbeidsvoorwaarden, zaken waar voorheen ook al over werd geprocedeerd. Maar nu vallen ze onder de Wamca en is het zichtbaar.’

Blijf op de hoogte

Krijg een melding bij nieuws over Economie.

De Wamca (Wet afhandeling massaschade in collectieve actie) is de wet die het sinds 2020 mogelijk maakt om namens een grote groep gedupeerden schadevergoeding te eisen. Voorheen kon dat alleen op individuele basis. Bedrijven en overheidsorganisaties als Tata Steel, Amazon en de GGD kregen claims aan hun broek.

Over de auteur

[Maarten Albers](#) is algemeen verslaggever van *de Volkskrant*.

Zelf bereidt Rutten als partner bij Finch Dispute Resolution in Utrecht een schadeclaim voor over te hoge energieprijzen. Sinds kort is hij voorzitter van de nieuwe Vereniging Massaschade Advocaten, een verzameling advocaten van eisers in massaschadezaken die de beeldvorming over een ‘claimcultuur’ wil onkrachten en zich inzet voor snellere, efficiëntere en goedkopere procedures.

Advertentie

Wat heeft vier jaar Wamca tot nu toe opgeleverd?

Rutten: ‘Het is een mooi middel om collectieve problemen op te lossen. Ik denk dat de aardbevingsschade in Groningen hiermee bijvoorbeeld opgelost had kunnen worden. Maar we zijn nu vier jaar onderweg en er is nog geen enkele zaak op de inhoud beslist. We zijn alleen maar bezig met allerlei formaliteiten die voor de betrokkenen niet zo interessant zijn.’

Zo moet de rechter in Wamca-zaken onder meer toetsen of de stichting die de rechtszaak heeft aangespannen de belangen van

de gedupeerden goed genoeg vertegenwoordigt. Rutten ziet dat rechters daar nu soms in doorschieten, bijvoorbeeld door een accountant te laten controleren of het aantal gedupeerden dat de stichting opvoert als ondersteuners wel klopt. 'Dat drijft de kosten op en schrikt mensen met een reëel probleem af.'

Jullie willen dit soort procedures versnellen. Houdt dat in dat die toets minder streng wordt?

'Nee, aan die representativiteitseis willen we geen afbreuk doen. Het gaat om de procedure. Rechters zijn al overwerkt en krijgen nu vaak duizenden pagina's aan verweer van gedaagde partijen. Dat mag natuurlijk, maar er staan veel verweren in die er niet toe doen. Advocaten van de eisende kant hebben ook die neiging. Wat ons betreft krijgt de rechter de bevoegdheid om te zeggen: 'De argumenten die er echt niet toe doen, streep ik weg'.

'Het mag nog radicaler. We zien veel privacy-zaken voorbij komen tegen bedrijven als Facebook en Google, die al zijn beboet door de Autoriteit Persoonsgegevens of toezichthouders elders in Europa. Waarom zou de toezichthouder niet, in overleg met die bedrijven, compensatie kunnen toekennen aan burgers? Wij springen nu in dat gat om het op te lossen voor burgers, maar dat kan efficiënter.'

Koen Rutten, advocaat en voorzitter van de Vereniging Massaschade Advocaten. Beeld rv

Rutten prijst de Wamca omdat die burgers in staat stelt hun recht te halen, terwijl ze voorheen veelal machteloos stonden tegen grote bedrijven of de overheid. Hij vindt dat de gedaagden te vaak die toegang tot het recht frustreren door procedures onnodig te rekken en weigeren hun fouten toe te geven. 'Het begint altijd bij een fout, anders komen die procedures er niet.'

Sommige bedrijven willen misschien best hun fout toegeven, maar gaan het gesprek niet aan omdat er meteen een torenhoge claim op tafel ligt.

'Dat is een terecht, maar ook ingewikkeld punt. Als een miljoen mensen schade hebben van 500 euro per persoon, kom je op een hoog bedrag uit. Ik snap dat die bedrijven dat niet in één keer kunnen schikken. Maar je moet niet vergeten dat de winsten die ze binnenhalen dankzij hun fout, zeker bij privacy-schendingen, vaak drie tot vier keer zo hoog zijn als de schadeclaims.'

Bij veel van de zaken betaalt een procesfinancier alle kosten, in ruil voor een deel van de schadevergoeding. Dat is volgens Rutten noodzakelijk. 'Als je een eigen bijdrage vraagt, haken veel gedupeerden af, en de overheid wil geen geld in een fonds stoppen. Die financiers zijn bovendien kritisch: als ze verliezen, zijn ze hun geld kwijt.'

Het geld van die financiers gaat grotendeels naar advocaten zoals u. Is het niet ook gewoon een verdienmodel?

‘Advocaten krijgen betaald, maar het is geen verdienmodel. Als wij morgen een zaak kunnen schikken, doen we dat. Eisers, zeker consumenten, staan dan applaudisserend voor de deur. We verdienen er allemaal aan, ook de advocaten van de gedaagden. Maar dat is niet ons oogmerk.’

Lees ook

Verdachte bedrijven in een veranderend klimaat: omwonenden pikken het niet meer

Viert straks in Nederland claimland het Amerikaans opportunisme hoogtij?

Collectieve actie als goedmakertje voor belastingparadijs Nederland